

TEMERINI ÚJSÁG

XXVI. évfolyam 20. (1310.) szám

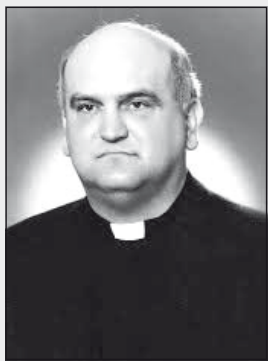
Temerin, 2020. május 21.

Ára 50 dinár

Elhunyt Szungyi László

*Temerin plébánosát szombaton
helyezték örök nyugalomra
a Nyugati temetőben*

Életének 71., papi szolgálatának 44. évben 2020. május 14-én a kamenicai kórházban hosszú, súlyos betegség után elhunyt Szungyi László Temerin köztisztviselőként álló plébánosa. A temerini plébánia irányítását 1984-ben vette át, és az elmúlt három és fél évtized során nagyra becsült vezetője lett a helyi katolikus hívők közösségnek. Mások által is tisztelet övezte. Önzetlen tevékenységével, példamutatásával és a magyarság mellett bátor kiállásával kiérdemelte a közösség mély tiszteletét és megbecsülését. Helyi egyházi szinten számos korszerűsítés, újítás és felújítás fűződik a nevéhez. Kiváló kapcsolatokat ápol az önkormányzattal, az ortodox egyházzal, az iskolákkal és a többi közintézménnyel. Halálával nagy veszteség érte a közösséget, amelynek élén állt és amelyet szolgált. Szombaton helyezték örök nyugalomra a Nyugati temetőben.

(Lásd még a 2. és a 3. oldalt)

Nem hosszabbítják meg a tanévet

A ballagási ünnepség még bizonytalan

Mint arról a Temerini Újság röviden hírt adott, március elején megtörtént a felújított Kókai iskola műszaki átvétele. Azóta az utolsó símitásokat végzik: takarítják, csinosítgatják a tantermeket, a folyosókat és a többi helyiséget. Pillanatnyilag az alsó szinten folyik ez a munka, a takarítók igyekeznek eltüntetni a felújítás nyomait. A munkát Sziveri Béla igazgató felügyeli.

Miközben betekintettünk a tantermekbe, a tornaterembe, benéztünk a konyhába, a vizes góckba, az igazgatótól megtudtuk, hogy a munkálatok kezdetén a régi bútor-

zatot és minden használati tárgyat felvittek az emeletre. A földszinti rész így teljesen kiürült. Ide várják most hét tanterem részére a vadonatúj bútorzatot, amit az önkormányzat jóvoltából kapnak meg. A leszállítás a napokban esedékes. Ezt elrendezik a tantermekben, utána az első emeletet teszik rendbe. Átnézik a régi bútorarabokat, megnézik, mi az, amit még használni lehet, és mi az, amit már nem. Utána ott is szétpakolnak és elrendezik a bútorzatot.

A másik emelet rendben van, remélhetőleg oda is új bútor kerül, az iskola ugyanis pályázott erre a tartományi oktatási titkárságnál. Az új konyhagépek már megjöttek, be is vannak szerelve, minden működik. A következő eszközök vannak a konyhában: egy kombinált villanyparhelt sütőrésszel és négy ringlivel, egy 150 literes kazán, egy 1400 literes hűtőszekrény, két rozsdamentes bádogból készült mosogató, 4 tároló szekrény és középen egy munkaasztal.

A műszaki berendezések közül a telefon és az internet már működik, akárcsak a hangosítás. Hamarosan megérkeznek az önkormányzat által vásárolt biztonsági kamerák. Az iskola egyik legszebb része a tornaterem a hozzá tartozó vizes góccal és a zuhanyzókkal.

– Már többször elmondtam, hogy a tornaterem, különösen a rajta levő ablakok, de végeredményben az összes többi régi ablak is, nagyon rossz állapotban volt, szinte veszélyeztette a gyerekek és az arra járók testi épségét. Ezeket mind újakra cserélték, aminek én személy szerint nagyon örülök, mint ahogyan a tornaterem felújításának is. Ott a parkett alá egy rugalmas anyag került, ami jelentősen csökkenti a sérülés veszélyét eleséskor. A fiú és a lány öltözők is vadonatújakká mindkettőben vannak zuhanyzók. A nyáron már, ha körülmények megengedik, kulturált körülmények között, tisztálkodási lehetőségekkel tábort is lehet szervezni az iskolában. Már volt is arról szó, hogy a Szirmai Károly MME az ideai népzenei tábortát itt szervezi meg – mondja az igazgató.

KÖZSÉGI VEZETŐK RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁSA

Főtisztelendő msgr. Szungyi László főesperes, Temerin plébánosa halála kapcsán Đuro Žiga Temerin Község elnöke, Nikola Ember, a községi elnök helyettese és Pásztor Róbert, a temerini községi képviselő-testület elnöke a községi közigazgatási hivatal és a helyi önkormányzat nevében őszinte részvétét fejezte ki az elhunyt családjának és hozzátartozóinak, valamint a temerini Római Katolikus Egyházközségnek.

Választói névjegyzék megtekintése

A közelgő választásokra készülve a választók névjegyzékének egy részét az önkormányzat közzétette a község házában. A választók egységes névjegyzéke számítógépes belépéssel tekinthető meg az egyedi azonosítószám beírásával. Ily módon ellenőrizhető, hogy szerepel-e valaki a választók listáján, kívánják-e a bejegyzést, az adatok módosítását, javítását, illetve kiegészítését. Az egységes választói névjegyzék bizonyos részének módosítására és kiegészítésére vonatkozó kérelmet a polgárok munkanapokon 7-től 15 óráig, legkésőbb a névjegyzék lezárásáig tehetik meg a közigazgatási hivatalban a község házában. A választók listája 2020. június 5-én zárul. A választási listák benyújtói vagy az általuk meghatalmazott személyek polgárokra vonatkozó azonos

eljárás szerint jogosultak a választói névjegyzék megtekintésére és a bejegyzések megváltoztatására, kérelem benyújtására.

A polgárok legkésőbb 5 nappal a választói névjegyzék lezárása előtt kérhetik, hogy a választásokon az országban levő lakóhelyükön, vagy külföldi tartózkodási helyükön kívánjanak szavazni. A választói névjegyzék ellenőrzésének eljárásában a résztvevők kötelesek a személyes adatok védelmét szabályozó törvénynek megfelelően eljárni. Az egységes választói névjegyzékbe betekintés nyervehető elektronikus úton is az Állami Közigazgatási és Helyi Önkormányzati Minisztérium hivatalos honlapján: <http://mduls.gov.rs/registri/jedinstvenibiracki-spisak>.

G. B.

Folytatása a 4. oldalon

Pap volt a szó legtágabb értelmében

Fuderer László óbecsei belvárosi plébános búcsúbeszéde a ravatalnál

Mélyen tisztelt Püspök Atya, gyászoló rokonság, paptestvérek, verbászi, szenttamási, szabadkai, királybalmi, temerini és környékbeli hívek, a Szent György Lovagrend tagjai!

Fájdalomtól megtört szívvel jöttünk össze búcsút venni egy paptól. Főtisztelendő Szungyi László temerini plébánostól, bácsi főesperestől, a paptól, a szó legtágabb értelmében. Amikor az ötvenes évek elején a felnőttek megkérdezték a kis Lacikát: „Hogy hívnak?“, az volt a válasza: „Szungyi László pap”. Valóban pap lett, pap volt és pap is maradt egész életében. Egész lényével hirdette az Örömhírt. Szerénységével és szelídségével mindenkit megnyert, kihozta az emberekből a jót, megnyitottak előtte a szívek és az ajtók, ledőltek a bürokrácia falai, testvériessé váltak az emberek. Derűs természete sugározta a reményt, az optimizmust. Mindenkinek megelégedte a bizalmat. Atyai jószággal viszonyult különösen a lenézettekhez, a rászorulókhoz. A gyengékbe erőt öntött, a bizonytalanokat bátorította, a szomorúakat megvigasztalta. Jó pásztor módjára törődött övéivel.

VERBÁSZON SZÜLETETT

1950. március 26-án, József és Gaál Anna egyetlen gyermekeként. Szülei Szenttamásról költöztek Verbászra, amikor elvállalták a harangozói állást. A kis Laci szorgalmas, kitűnő tanuló volt, jól focizott és hegedülni is tanult. Zenei és nyelvi tehetsége már gyermekkorában megmutatkozott. A templom árnyékában nőtt fel, papok játszottak vele, ezért nem csoda, hogy tántoríthatatlanul pap szeretett volna lenni. A tájékoztatási eszközök fontosságával fiatalon megismerkedhetett, hiszen ott volt, amikor szép emlékü Huzsvár László püspök atya, még verbászi plébánosként újraélesztette a Hitélet folyóiratot.

László atya rokonsága Szenttamáson, Zomborban, Óbecsén, Budapesten és Szarajevóban élt, és akkoriban nehéz volt a kapcsolattartás. Józsi bácsi és Annus néni ezért nagyon megörült, amikor szülei felkérték őket, hogy legyenek keresztszülők, de idősebb korukra hivatkozva, áthárították ezt a tisztséget fiukra. Tizennégy évesen, elsős szeminarista korában lett keresztpapa nővéremnek, Máriának, majd egy évre rá nekem. Ez a lelki rokonság fűzte egybe a két családot.

Szép emlékü Zvekanović Máttyás püspök atya fölismerte a tehetséget az ifjú László-

ban, ezért előbb Zágrábba, majd egy évre rá Rómába küldte teológiai tanulmányokra, ahol folyékonyan megtanult németül és olaszul. Német nyelvtudását a müncheni Goethe Intézetben tökéletesítette. Dijonban tanult franciául egy nyáron, önszorgalomból pedig angolul is.

Édesanyját korán elvesztette, és gondoskodnia kellett idős édesapjáról. Az akkor még Verbászon szolgáló vincés nővérek vállalták a főzést, a többit pedig a szüleim.

Rendkívüli nagy ünnepség volt 1976. július 4-én, amikor Máttyás püspök úr, kivéte-

Fuderer László búcsúbeszédét mondja

lesen Verbászon, szentelte pappá ft. Szungyi Lászlót.

László atya két évre még visszatért Rómába, ahol folytatta tanulmányait lelkiségi teológiából, amiből később licenciátust szerzett.

Egyházmegyei szolgálatát Szabadkán a Szent György és a Szent Rókus-plébániákon kezdte meg káplánként, ahol vidámságáért hamar megszerették. A liturgiai tanács egyházzeneivel megbízott tagjává 1980-ban nevezték ki. Első önálló helye Királyhalom volt 1981-től, ahol fiatalos lendülettel újjáélesztette a hívőközösséget. Onnan még bejárta a szabadkai kis szemináriumba németet tanítani.

TEMERINBE 1984. SZEPTEMBER 24-ÉN kerül kormányzóként, majd 1990. augusztus 18-án kapja meg a plébánosi kinevezést. Közben a katekétikai bizottság tagja lett és 1996-tól egyházmegyei vizsgáztató. A Jugoszláv Püspökkari Konferencia papsággal foglalkozó tanácsának tagjává nevezik ki 1998-ban. Az egyházmegyei papi tanács tagja 2000-ben lett. Az Újvidéki Espereskerület esperesévé 2000. december 13-án nevezik ki. Bácsi főesperesi kinevezést 2013. július 10-én kapott.

Temerinben fejthette ki igazán sokszínű tehetségét. Nem csak ékesszólásával, hanem tiszta, csengő hangjával, figyelmességével és kedvességével gyorsan belopta magát a hívek szívébe. Szervezi a gyermekeket, az ifjúságot, akik szavalnak, énekelnek, zenélnek, felolvannak, ministrálnak. Megalakítja a Juventus ifjúsági kórust. Kirándulásokat, zárandoklatokat szervez, ahol mindig vidám hangulatot teremt zenével, énekkel, viccekkel. Nagy gondja van a házastársakra, a családokra, a betegekre, a különféle társulatok megszervezésére, mint a Rózsafűzér-társulat, a Caritas csoport, a családi hittan vezetői, a Szent Cecília templomi énekkar, a Szent József Kör, a Miasszonyunk világi társulata, az Őszirozsa énekkar, a Boldog Gizella kézimunkázó szakkör, a cserkészcsapat, a kertbarátok köre, a takarítók.

A Pasztorális Tanács tagjai mindenben segítségére vannak, ministrálnak, a munkaakciókba bevonják a helyi iparosokat is. A tisztelendőnővérek az asszonyokat szervezik a konyhára, takarításra. Munkatársaival beindítja és szerkeszti a Temerini Harangszó című lapot, amely tájékoztat a helyi és a világegyház eseményeiről. Szépmemlékü Gizella nővérral rendszeresen rádióműsort

is készít. Jó kapcsolata van a világi hatalommal és az iskolával. Előad a Katekétikai Intézetben és a Keresztény Értelmisségi Kör tribünjein, szerepel az elektronikus médiában, felújítja a templombelső, a Kálváriát, út menti keresztet, fordít, ír. „Barátság és boldogság” című könyve 2000-ben jelenik meg, amellyel tanít és üzen. Társszerzője „Az idők emlékezetére” című könyvnek, amely 2006-ban Szent Rozália-templom megépülésének 200. évfordulójára jelent meg.

A Szent György Lovagrend tagja 2006-ban lett.

BÁTORSÁGÁRÓL ÉS OPTIMIZMUSÁRÓL legjobban a háborús évek alatt a Telepen felépített Lourdes-i Szűz Mária-templom tanúskodik, amelyet 2000-ben Szent Illés napján szenteltek fel, és azóta zárandokhellyé vált, az ima és a megterés háza lett.

Mégis fontosabbnak tartotta az élő egyház építését, amelyről az emberi kapcsolatait, vendégszeretete, felemelő ünneplései és a nagyszámú papi hivatások tanúskodnak.

Krisztus követője volt, Isten irgalmas szeretetének közvetítője. Nyugodjék békében!

Szungyi atya temetése

A papi kriptában helyezték örök nyugalomra

A temetés szombaton, 16-án a reggeli órákban kezdődött, amikor Szungyi László atya földi maradványait a Szent Rozália-plébániatemplomban zárt koporsóban felravatalozták. A szentmise előtt 11.30-tól a templomban engesztelő imádságot ajánlottak fel érte. Még pénteken virrasztást tartottak 18 órától.

Maga a temetési szertartás ugyanott déli fél egykor szentmisével kezdődött, amit **dr. Pénzes János** szabadkai megyéspüspök vezetett paptestvéreinek koncelebrálásával. Búcsúbeszédet **ft. Fuderer László** óbcesei belvárosi

plébános mondott. A szentmise után az elhunyt földi maradványait gépkocsin a Nyugati temetőbe szállították, ahol 14 órakor ugyancsak a megyéspüspök végezte a temetési szertartást. Temerin elhunyt plébánosát a papi kriptában helyezték örök nyugalomra ft. Pálincás Sándor mellett. A sírhelyet beborították a rokonság, a hívek, a testületek és egyesületek koszorúi és virágai.

A plébánia Facebook oldalán élőben volt követhető a virrasztás, az engesztelő ima, folytatásában a szentmise, majd a temetés is. Vasárnap az engesztelő ima és a szentmise is hallgatható volt a templom mindkét oldalán, kivetítőn pedig a plébánia felől volt követhető.

A Szabadkai Egyházmegye és a temerini plébánia közölte a hívekkel, hogy a temetés alkalmával fontos betartani a járványveszély miatt hozott állami és püspöki rendelkezéseket, amelyeket korábban közreadtak. Azt is ajánlották, hogy a temetésen részt venni kívánó családokat csak egy személy képviselje egy-egy imaalkalmon.

A temetés résztvevőinek egy csoportja

Temerin elhunyt plébánosát a Szent Rozália-templomban ravatalozták fel

TALÁLKOZÁS A NAGYOKKAL

Szungyi László Római tartózkodása idején találkozott Mindszenty József bíboros, hercegprímással, aki abban az időben Rómában élt. Úgyszintén találkozott Márton Áron és Jakubinyi György neves erdélyi püspökökkel, ez utóbbi szoros barátságuk jeleként meghívta püspökszentelésére is. Ministrált VI. Pál pápának és személyesen találkozott II. János Pál pápával.

G. B., fotók: V. Z.

AZ EGYIK LEGERŐSEBB PLÉBÁNIA ÉLÉN

Amikor 1984-ben átvette a temerini plébánia irányítását fiatal kora ellenére, már kellő élet- és hivatásbeli tapasztalattal rendelkezett. Nagyon is tudatában volt annak, hogy milyen nagy feladatokkal bízta meg püspöke a nagyszámú hívővel rendelkező, és az egyházmegye egyik legerősebb plébániáján. Tehetségének és képzettségének köszönhetően gyorsan elnyerte a hívek rokonszenvét, támogatását és segítségét a lelkipásztori feladatok végzésében.

A koporsót a templomból a nyugati temetőbe szállították

A járványveszély miatt a temetés idején is korlátozó intézkedések voltak érvényben

TÖBB NYELVEN FOLYÉKONYAN BESZÉLT

Az általános iskola elvégzése után a szabadkai Paulinum Püspökségi Klasszikus Gimnáziumba iratkozott, ott is érettségizett 1968-ban. Egyetemi tanulmányait előbb a zágrábi Teológián folytatta, majd sorkatonai szolgálatának letöltését követően, 1971-ben útja Rómába vezetett: a Pápai Német–Magyar Kollégium (Pontificium Collegium Germanicum et Hungaricum) növendékeként a Pápai Gergely (Gregoriana) Egyetemen folytatta filozófiai és teológiai tanulmányait, amelyek során a spirituális teológiára szakosodott és szaklicenciátust szerzett. Egyetemi éve során nyelvkurzusokat végzett: olaszt és angolt Rómában, franciát Dijonban, németet a müncheni Goethe Intézetben, Brannenburgnban és Schwäbisch Hallban, ahol a legmagasabb fokozatú német nyelvvizsgát, az Oberstufét is megszerezte.

TETT A KÖZÖSSÉGÉRT

Temerinben bibliaórákat, házassági előkészítő tanfolyamokat tartott, ifjúsági csoportokat szervezett. Elsők között indította újra 1992-ben a cserkészetet, a Vajdaságban elsőként hozta létre 1994-ben a Szent Mónika imádkozó édesanyák közösségét és a férfiak Szent József körét. Az ő nevéhez fűződik a Gaudeamus Gyermekeknek és a Juventus Ifjúsági Kórus megalapítása. Ő indította el 1990-ben a környéken egyedülálló, Temerini Harangszó című plébániai lapot. Vallási műsort szerkesztett és vezetett a Temerini és az Újvidéki Rádióban. Közreműködött a Hitélet katolikus lapban és a Temerini Újságban. Munkássága ideje alatt, a legnehezebb időkben épült a telepi Lourdes-i Szűz Mária millenniumi emléktemplom, kívülről és belülről is teljesen megújult a Szent Rozália plébániatemplom, a sekrestye, a hittanterem és a templom téli kápolnája.

László atya az elmúlt három és fél évtized során igen megbecsült vezetője lett a temerini hívek közösségének.

Nem hosszabbítják meg a tanévet

Folytatás az 1. oldalról

– Noha még nem érkezett hivatalos értesítés, a tanévnek folytatása már nem lesz, tehát május végén, tudomásom szerint véget ér. Ekkor le kell zárni az osztályzatokat. A nyolcadikosok számára június 1-jén és 2-án lesz a próbateszt írása, amire a középiskolában kerül sor. A nyolcadikosok záróvizsgájára, mint ahogyan eddig is, június 17-én, 18-án és 19-én kerül majd sor. Biztonsági okokból nem a tornateremben, hanem, ha a bútor addig megérkezik, a tantermekben lesz.

– A ballagást illetően nem tudok mit mondani. Tudomásom szerint június 15-ig nem szabad gyülekezéseket tartani. Ha később ez lehetséges lesz, rajtam nem múlik, hogy egy szép ballagást szervezzünk. Délelőtt a templomban, délután pedig az iskolaudvarban, amit buli követhet.

Érkezik a diákkönyv felszerelése

– A tanári kar még a távoktatással van elfoglalva, most zajlanak az osztályzások. Valójában most van az év végi hajrá, csak egy kicsit másképpen, mint eddig volt. A tanulók 80 százaléka követi a távoktatást, velük nincs gond. Vannak, akik kevésbé, és van néhány diákunk, akik nem kapcsolódtak be, több ok miatt is. Lehet, hogy nem volt lehetőségük. Ez egy mindenki számára nehéz időszak, nehéz a gyerekeknek, a szülőknek és a tanároknak is. De mindenki kap bizonyítványt, senki sem fog hátrányos megkülönböztetésben részesülni és senki nem fog osztályt ismételni, megbukni – mondta beszélgetésünk végén az igazgató.

G. B.

Új padok és szemeteskannák

Az egykori Temerini Rádió előtti tereckére és a helyi közösség épülete elé is új padok és hulladékgyűjtők kerültek. Szébbek, mint az eddigiek.

V. Z.

A polgármester még az év elején a polgárokkal való találkozásai során bejelentette három új parkoló építését: egyet Temerinben az óvodánál, egyet a kolóniai iskolánál és egyet Járekon, ugyancsak az iskolánál. Az elmúlt héten meg is kezdődött az egyik parkoló építése az óvoda központi épülete előtt, a Népfőnt utcában.

Az óvodáskorú gyerekeket az óvodába hordó szülők és az egészségháza járók már régóta panaszozzák, hogy nincs elegendő parkoló járművek számára az óvoda és az egészségház környékén. Ennek a hátránya leginkább a reggeli és a déli órákban jut kifejezésre, amikor is a várakozók járművei még az egészségház mentőautóinak elhaladását is akadályozzák. Most sokak örömeire szolgál, hogy jól halad az új parkolóhelyek építése. Miután a létesítmény elkészül 12+1 jármű számára lesz biztonságos hely az óvoda előtt.

A Savanović kertészetben muskátlikiárusítás!

Mindenfajta muskátli cserepenként 100 dinárért. Továbbra is megtalálhatóak a tavaszi program és a szokásos kínálat virágai.

Temerin, Bem u. 22., tel.: 064/234-38-53
Parkosítás, kertrendezés és megrendelésre beültetés: 063/19-16-169

Munkára fel, cserkészek!

A telepi templom kertjében fűvet kaszáltak, összevágták a száraz gallyat. Újult erővel folytatják aktivitásukat a cserkészek.

A tűzoltó tanácsai

A kedvező tavaszi időben egyre többen választanak szabadtéri programot és tevékenységet. Sajnálatos módon ezáltal, a tűz esetetek is egyre gyakoribbak. Bábi Szilveszter, a Temerini Önkéntes Tűzoltó Egyesület elnöke elővigyázatosságra int.

– Nagyon fontos, hogy a kirándulások alkalmával megtisztítsuk a területet az elszáradt faágaktól, gallyaktól, levelektől, száraz termésektől, még mielőtt tüzet gyújtánánk. A tűzfészket körültekintően készítsük elő. Ássunk egy mélyedést a talajba, amelynek peremét földdel, vagy kövekkel magassítsuk meg, ezáltal megakadályozzuk, hogy a szél könnyen felkapja a parazsat, vagy égő fadarabot. Fontos az is, hogy amíg a tüzünk ég, ne szemeteljünk, mert az eldobott csomagoló anyag is jelentős veszélyforrás lehet, és a szél által könnyen tovaterjedhet a tűz.

Ha bármi oknál fogva mégis terjedni kezd, fontos, hogy megfelelőképpen reagáljunk. A terjedő tűz oltására bármilyen, éppen kéznél levő folyadék, akár ital is megfelel kivéve persze a töményitalokat, mert azok maguk is nagyon gyúlékonyak és égnak.

Mivel a kirándulók legtöbbször autóval érkeznek a kirándulóhelyre, a gépkocsikban található poroltó készülék tökéletesen megfelel erre a célra. A kirándulóhely elhagyása előtt minden esetben győződjünk meg arról, hogy a tüzet maradéktalanul eloltottuk és nem hagytunk parazsat. Legalább kétszer öntsük le a vízzel, utána takarjuk le földdel. Ha így járunk el, akkor komoly károkat előzhetünk meg. Az utóbbi időben többször is hallhattuk, hogy akár egy eldobott cigarettavég is tetemes anyagi kárt okozhat. Legyünk tehát óvatosak és elővigyázatosak – figyelmeztet a tűzoltó.

T. D.

◀ A kényszerzünet elmúltával a helyi cserkészcsapat készülődik az újabb kalandokra, kihívásokra és találkozásokra. Vezetőink több takarítási megmozdulást szerveztek az elmúlt napokban, hogy rendezett környezetet várja a tagokat a telepi templom tőszomszédságában levő otthonunkban. Kitakarítottuk és fertőtleníttük a cserkészotthont, a templomkertben is elvégeztük a szükséges teendőket beleértve a fűkaszálást. Minden készen áll a cserkész tevékenységének folytatására az egészségügyi szabályok betartásával. A rendkívüli állapot idején egyébként a rendszeres találkozókat felfüggesztettük és online cserkészkedésre kényszerültünk. A virtuális világ biztosított ugyan lehetőséget a találkozásra, az online játékokra és kihívásokra, de mozgalmunk lételeme természetesen mégis a személyes találkozás.

Hu

Mi az a kofa?

KEDVES OLVASÓM, A KOFA az nem vödör. Minap egyik ifjú huszonéves hozzátartozómnak azt találtam mondani: a te dédanyád kofa volt. A fiatalember erre visszakérdezett: mi az a kofa? Ettől úgy megijedtem, hogy ott-hon nyomban elővettem a Magyar Értelmező Kéziszótárt, meg az interneten is ráböngészttem, mit is mond a szakma. Sűrítve: a kofa piaci árus (többnyire nő, ritkán férfi), aki hangos szóval kínálja portékáját. A szó a német „Kauffrau”, illetve a perzsa gufa kifejezésből eredeztethető. De hagyjuk a nyelvészetet, minket a temerini kofa érdekel. Nevezzük őt Kati néninek (félreértések elkerülése végett: a kép többszereplős, ezért ne kérdezd, Olvasóm, melyik Kati néniről van szó).

Kati néni nem csak a helyi piacra járt. Amikor a szomszédos Szenttamásra és Újvidékre vezető utak nem is voltak aszfaltozva, éjjel kettőkor Kati (akkor még nem néni) a biciklijére akasztotta a tejtermékekkel, baromfi hússal, tojással teli oldalkosarait, és megindult az ottani piacokra, hogy idejében odaérjen, mert a szocializmust építő dolgozó nép enni kívánt valami táplálót. A társadalmi fejlődés és a kor haladtával Kati néni a társaival már a buszra nyomult széles szoknyájában, a kosaraival, meg a szatyrokkal, azokat valahogy elrakta a tanulni vágyó diákok tömegében, ők meg gyakran topogtak a csomagokból szivárgó savóban.

A piacra került portéka egy része saját termék, egy része felvásárlásból származott. Egyszer egy asszony azzal kopogtatott:

– Kati néni, a baromfi beütött valami benga, nem tudna segíteni?

– Semmi gond, lányom, hozd csak el őket.

KATI NÉNI LEVAGDOSTA és megtisztogatta a véznára aszott csirkéket, és ekkor jött a kozmetika. Piros krepp papírral bedörzsölte a tarajukat, ettől máris tetszetősebbek lettek a csirkék, majd működésbe lépett a fecskendő, meg az injekciós tű. Forró víz a mellhülsába: ettől az szépen kidomborodott. Forró zsír a májába: az is szépen felduzzadt. El is kelt a portéka az újvidéki piacon. Hanem aztán, azok a városi dámák, amikor meglátták sütés után, hogy mi maradt a serpenyőben, alighanem megtanultak csúnyákat mondani, de erről nem szól a fáma. A fáma arról szól, hogy egy nagymama végigszáguldván a piacon, megállt Kati néninél és kérdezte: Nincs véletlenül gyöngytyúkja?

– Hogyne volna, lelkem, itt a friss gyöngyös, az este puskával kellett levadászni a diófa tetejéről.

A mama megvette, hazavitte, majd ott-hon kibontotta a csomagot, és akkor az az

anatómiai furcsaság állt elő, hogy a gyöngytyúknak úszóhátyás lába van. Ettől a mama kiborult.

– Engem, aki Újvidék legnagyobb üzletközpontjának a főkönyvelője voltam, így át tudjon verni ez a vén piaci banya! Ez nem..., ez nem... ez nem lehetséges!

PEDIG MEGTÖRTÉNT A DOLOG, és a mama mérgében az egész csomagot bevágta a szemeteskukába, úgy, ahogy volt. Hanem egyszer Kati néni is jégre futott. Hideg tél volt, hó esett és mi utcabeli gyerekek – voltunk vagy 12-en – a Nyugati temető bejáratánál, ahol kissé lejtős a járda, letapostuk a havat és mindenki hozott otthonról egy-egy vödör vizet, azt rálocsolgattuk a betonra, az nyomban ráfagyott, és olyan jégpályát alakítottunk ki, amelyen nekifutásból akár húsz métert is el lehetett csúszni (a távot utólag lemértem). Ez mind nagyon szép és jó volt, míg Kati nénit közeledni nem láttuk a biciklijén. Ő nem tudott a jégpályáról, mi nem tudtuk, hogy Kati néni oldalkosara tele van tojással. Ezért félrehúzódtunk a járdáról és díszsorfalat állva, mint a néma leventék, várunk, hogy Kati néni elhaladjon. Nem jutott messzire, hamar kiszaladt alóla a bicikli. Kati néninek nem esett baja, hanem annyi törött tojás lett, hogy abból egy bográcsra való rántottát lehetett volna készíteni, de a pillanatnyi ijedségben ez nem jutott eszébe senkinek, és a mi tükrös csúszdánk sárga lett és az is maradt, míg a jég el nem olvadt. Amit ezért kaptunk Kati nénitől, hát azt nem tűzném a kalapomra még most, öregedő fejjel sem.

NYOLCVANAS ÉVEIBEN Kati néni már nem ült biciklire. A kormányra akasztotta szatyorkáit és a járgányát tolva járt ki a piacra. Amikor megkérdeztem tőle: kell ez magának? Azt mondta: fiam, így legalább van mire támaszkodnom. Anyyira a vérében volt a piacozás, hogy erővel se lehetett leállítani. Kati néni szükség is volt, mert az egyik piaci konfliktus alkalmával két életerős férfiember összeakaszkodott, és már-már tettelegességre vitték a dolgot. Hősünk odasétált közéjük a maga 150 centis testmagasságával, fej- és vállkendőjébe burkolva. Vastag szemüvegén keresztül felnézett a civakodókra és nyugodt hangon azt mondta:

– Most mindenki elmén a helyére. És a bösz férfiak elmentek a helyükre.

LÁTOD, OLVASÓM, A KOFA, sokunk nagy- és dédanyja volt az, azon túl, hogy hangos szóval kínálgatja a portékáját a piacon, az életben más helyzetekben is megállja a helyét.

TERNOVÁ CZ Tibor

Segédorvosból szerkesztő

Bemutatjuk Uri Attilát, az Újvidéki Rádió fiatal munkatársát

November óta hírszerkesztőként dolgozik a vajdasági közszolgálati rádióban (Újvidéki Rádió magyar adása), naponta híreket válogat, fordít, rendszerez, beolvas. Nem ez a tanult szakmája, a temerini fiú egyszer csak belecsöppent az újságírásba. Egészségügyi középiskolát végzett, de nagyon hamar rájött, hogy nem vonzza a szakma. A világban zajló eseményeket azonban több éve figyelemmel kíséri, így amikor az interneten ráakadt az Újvidéki Rádió felhívására, mindjárt tudta, hogy jelentkeznie kell.

– November végén a rádió Facebook-oldalán megláttam egy bejegyzést, hogy munkatársat keresnek. Azonnal jelentkeztem, majd néhány napon belül visszahívtak. Az első hónapban kipróbáltam, hogy tetszik-e, aztán januárban már viszonylag rendszeresen bejártam és mások mellett dolgoztam, februártól pedig már egyedül is csinálom.

• **Egészségügyi középiskolát végeztél, elhamarkodott döntés volt?**

– Tizenöt évesen sokunk számára nehéz elképzelni egy hivatást, aminek később egy egész életet szentelünk. Akkoriban még nem voltak középiskola-bemutatók és túl nagy választási lehetőség sem. Tulajdonképpen oda mentem, ahová a legtöbb ismerősöm. Aztán nagyon hamar rájöttem, hogy ez a szakma nem nekem való. Azt hiszem, már másodikban, az első néhány gyakorlat során. Ezzel szemben az újságírás mindig is érdekelt. Nyolc-kilenc évvel ezelőtt elkezdtem aktívan követni a világ eseményeit. Természetesen kiválogattam azokat a témákat, amelyek kifejezetten érdekelték. Ugyan nem újságírás, de akkoriban néhány ismerőssémmel többször beszélteink arról, hogy belekezdünk egy internetes műsorba (podcast-be). Nem volt konkrét témánk, így végül be sem indult.

• **Miből áll a munkád a rádióban?**

– Hírszerkesztő vagyok. Feladataim közé tartozik a fordítás, a hírek megírása, valamint a reggeli, a déli, az esti és a késő esti híradó vezetése. Fontossági sorrendet kell felállítanom, megírni a köntöst, ami alapján a műszaki munkatárs is láthatja a műsormenetet.

Ha éppen akkor érkezik meg az időjárás-előrejelzés, amikor én szerkesztek, akkor azt is én készítem el. Ha reggel valaki nem jön korábban, mint én, akkor kizárom a szerkesztőség ajtaját. Késő este én oltom el a villanyt, zárom be a szerkesztőséget és adom át a kulcsot a portásnak.

• **Milyen témákkal foglalkozol legszívesebben?**

– Leginkább a külföldi hírek, a nagyvilág eseményei érdekelnek, de értelemszerűen igyekszek egyensúlyozni és a belfölddel is foglalkoz-

ni. Szeretem például, ha az éppen folyamatban lévő dolgokról kell írni. Ilyenkor folyamatosan frissíteni kell a hírt, újraírni, aktualizálni. Úgy érzem, ez egyfajta kontinuitást ad a munkának, a folytonosan változó világot igyekszem leírni, beszűriteni egy-másfél percre.

• **Mennyi stresszel jár mindez?**

– Nagyon változó. A reggeli váltás kezdetén egymásfél óránk van elkészíteni a hetórai híradót, ami gyakran stresszes. Máskor viszont nem igazán történik semmi olyan, amit alapesetben fontosnak éretnél, de ilyenkor is el kell készülni a tízperces híradóval. Ekkor fordul elő az, hogy a szerbiai és a magyar hírigyűnkéseket elhagyva, az interneten kell felkutatni az információkat vagy akár egyebeket is. A

járvány idején számos esemény történt külföldön és idehaza is, és könnyen megesik, hogy ebben a híráradatban elveszik az ember.

• **Fontos az, hogy jó legyen a közösség, amelyben dolgozol?**

– Egyértelműen javít a munkaélményen és a munka minőségén is. Hírszerkesztőként sokszor

előfordul, hogy csak néhány munkatársammal találkozom, vagy éppen a bemondón kívül mást nem is látok a szerkesztőségben.

• **Három hónapja vagy a rádióban, de már történt veled olyan, amire mindig emlékezni fogsz.**

– A kijárási tilalom első napján történt. Akkor éppen harmadik műszakban dolgoztam, és este a 22.45-ös busszal jöttem haza Temerinbe. Már befelé tapasztaltam, hogy sokkal kevesebben vannak a buszban és Újvidéken is. Éjszaka az egész városra csend borult. Ekkor még jártak a buszok a szombati menetrend szerint, de a buszban jóformán egyedül voltam. A 4-es járaton a vezető elmondta, hogy két és fél órája vezet és én vagyok az első utasa. Életem egyik legfurcsább élménye volt látni azt, ahogyan elnémul este nyolckor az egész város, majd végigsétálni az üres központban, látni a járőröző rendőröket. Itt, Temerinben nyilván megszokott dolog az éjszakai csönd és a távoli kutyaugatás, de a városban nem.

• **Mitől hiteles egy újságíró?**

– Az ember természeténél fogva nem lehet teljes egészében objektív, mivel mégiscsak a saját tapasztalataink formálta élmények és elképzelések lencséjén keresztül látjuk a világot, de egy újságírónak, már amennyire az lehetséges, félre kell tennie a saját perspektíváját és úgy mutatni be a világot, ahogyan az van. Elvégre az ő felelőssége ismertetni az emberekkel a világ eseményeit.

• **Ma hogyan látod, maradnál hosszabb ideig is a rádióban?**

– Igen. Kevés embernek adatik meg az, hogy a munkáját voltaképpen ne érezze annak. Hogy szeresse azt, amit csinál. Igazából én sem gondoltam volna, hogy leszek olyan szerencsés, hogy elmondhassam ezt. Azt sem gondoltam volna korábban, hogy a kijárási tilalom kezdetén, amikor nem tudtam dolgozni menni, hiányozni fog a munkám. **ÁDÁM Csilla**

Uri Attila

Videópályázat

„Milyen jó, hogy itt vagyunk”

Június 4-e, a nemzeti összetartozás napja alkalmából, az erős magyar közösségek és a nemzeti összetartozás éve keretében fiataloknak szóló videópályázatot hirdet a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága „Milyen jó, hogy itt vagyunk” címmel.

A pályamunkákat két kategóriában várjuk: 1. videóüzenet; 2. kisfilm.

Az alkotások hossza minimum 15 másodperc, maximum 5 perc lehet. Az elkészült anyagokat az osszetartozunk@hatartalanul.net címre kell elküldeni bármilyen fájlküldő rendszeren keresztül, a következő adatok feltüntetésével: az alkotó neve, életkora, az alkotás címe (ha van), a készítő elérhetősége, a rögzítéshez használt eszköz típusa. Jelentkezési határidő: 2020. május 25., éjfélig.

A legjobb alkotás mindhárom korcsoportban 300 000 Ft összegű pénzjutalomban részesül, valamint értékes különdíjakkal jutalmazzuk a nemzeti összetartozás üzenetét legjobban, legkreatívabban kifejező alkotásokat. A legszínelvonalasabb pályaműveket 2020. június 4-én, a nemzeti összetartozás napján a nagyközönségnek is bemutatjuk. A pályázat célja, hogy megemlékezzünk a trianoni békediktátum századik évfordulójáról, és a járványügyi helyzet miatt szinte mindenhol elmaradó június 4-i megemlékezések helyett a virtuális térben erősítsük a világ magyarságának határokon átvéelő összetartozását.

A részleteket lásd a www.bgazrt.hu oldalon.

Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.

Boldog életünk volt a párommal

Az Óvári házaspár élettörténetéről Magdolna mesél (II.)

Apánk szigorúan nevelt bennünket. Nemigen mehettünk csak úgy szabadon fiatalok társaságába. Szórakozni pedig csak akkor, ha ott voltak ők is, vagy táncokra csak édesanyánk kíséretében. Nem engedtek bennünket multságokra, így nem is igen udvarolhattak fiúk, vagy csak nagy titokban, minden feltűnés nélkül. Így édesapám azt sem engedte meg, hogy lakodalomba elmenjek valaki párjának.

Egyszer aztán mégis: az Ökrész Ilonkáék, akik szintén vendéglőtulajdonosok voltak, meghívtak bennünket, a szintén vendéglős családot az Ökrész-lakodalomba. Tizenyolc éves voltam. Kérdezik apámat, hogy

– *Ki lesz a Magda párja?*

– *Senki. Majd, ha menyasszony lesz, akkor lebet majd csak párja* – válaszolta apám. Ezt nem tudta kiverni a fejéből. És akkor az Ilus mondta neki, hogy:

– *De Béla bácsi, tizennyolc évesen tán csak nem megy a Magda magukkal? Talán azt akarja, hogy magukkal karon fogva menjen? Hanem tudja mit? Itt van egy fiú, neki sincsen párja, és majd azzal megy a Magda.*

Az apám nagy nehezen ugyan, de beleegyezett,

– *Na, jól van, Ilus, akkor menjen vele.*

Akkor, az Ilus lakodalomban ismertem meg Óvári Imrét, a későbbi férjemet. Akkor találkoztunk először. Ő szabó volt, én meg varrónő. Megismerkedtünk és mindketten úgy éreztük, hogy minket a Jóisten is egymásnak teremtett: egy év múlva összekertültünk. Én 19 éves voltam, Imre 27. De nagyon összhangban voltunk. Amikor összekertültünk, elkezdtünk varrni, öltönyt is készítettünk. Szépen haladtunk, kerestünk is egy kis pénzt. De aztán a szabóság nem nagyon ment, mert jött a konfekció. Ezért inkább elmentünk kapálni meg aratni.

Az Imrében nagy erő lakozott, mert legénykorában ő is be volt fogva, tudott dolgozni. Fölfogtunk például egy hold búzát learatni, és ketten le is arattuk. Én szedtem a markot, ő meg lekaszálta az egész búzát. Első közös aratásunk volt. Utána mentünk a cséplőgéphez. Én voltam a kévevágó, ő meg eresztette. Érdekes házaspár, mindent tudtunk együtt csinálni: tudtunk együtt varrni, kint a határban is tudtunk együtt dolgozni, de még a cséplőgépénél is.

De még akkor is, amikor színészkedni kellett. Mert színészkedtünk is, nagyon sokat. Napközben kifáradtunk, este mentünk a színházba játszani. Úgyan úgy szerette a színházat, mint én. Közben lakodalomba is jártunk fölszolgálni.

Házasságunk első öt évére a sok munka volt a jellemző: lakodalmi felszolgálások, kapálások, cséplések, aratások, kukoricatörések, de mindez hozzájárult ahhoz, hogy telket vegyünk és saját házunk legyen. Nagy szó volt ez akkor: biciklit is vettünk az első kapálásunk béréből. Imre fölültetett előre, a kapákat fölkötötte és így jártunk napszámba. Szépen kerestünk. Kapálás után mentünk aratni, majd a cséplőgéphez, úgyhogy mi abban az öt évben anyagilag nagyon szépen gyarapodtunk. A házunk is felépült, még válykot is vertünk hozzá saját magunk.

Kabarérészet a Mit susog a fehér akác c. darabból – Óvári Magdolna és Óvári Imre

Celler Kati néni, a sarki kovács felesége Kastély utca meg a Zmaj utca sarkán, de sokszor mondogatta is, hogy ez az Óvári házaspár milyen szorgalmas! Mindeniütt megállja a helyét. Őt év elmúltával a legnagyobb örömeinkre megszületett Imre fiunk. Szerettük volna, ha zenélni tanul, de ez csak az unokánknál, Daninál jött be. Neki nagyon szép hangja van, szépen énekel is, meg gitározik. Soha nem gondoltam volna, hogy az unokám a 72. születésnapomon születésnap ajándékként megnyeri a Tini fesztivált. De így történt. Azt a boldogságot!

• **Melyik előadásokra emlékszel vissza szívesen, amelyekben játszottál, illetve játszottatok?**

– Számos előadásban szerepeltünk. Az első, azt hiszem a Három kalap volt, majd a Fogad 3-tól 5-ig, az Enyhítő körülmény, Elveszem a feleségem, Mit susog a fehér akác, ez volt számomra a legsikeresebb, a Kintornás család, a Palicsi nyár, a Vöröshajú lány, nagyon nagy sikerem volt ebben is, a Fejesek, a Tabáni orgonák. A Mit susog a fehér akáccal óriási sikertünk volt Úrményházában, Matyi házaspárnak neveztek el bennünket. Vendégszerepeltünk Törökbecsén, Horgoson, Tordán, Szenttamáson, Péterrévén. A temerini színjátszás rendkívül sikeres és népszerű volt abban az időben.

A zene, a játék, a színészkedés engem óvodás koromtól egészen mai napig elkísér. Még

most, hetvenöt évesen is énekelek. Az Ószirózsa nyugdíjas kórusban és a templomi Szent Cecília kórusban. Úgy látszik, a Jóisten így akarta, hogy megkapjam azt, ami csak keveseknek adatik meg, hogy egy életen át a derű, a zene meg a tánc jusson nekem. Öt éven át szerepeltem a Gyöngyösbokrétában, sok helyen felléptünk, Magyarországon is számos helyen. Azt gondolom, ritka az, hogy egy ehhez hasonló sors egy embernek megadasson, és hogy olyan férjet kapjon, aki ugyanúgy szereti mindazt, mint a felesége.

Imrével, a férjemmel huszonöt éven át játszottunk együtt, az operettektől kezdve a színdarabokon keresztül a zenés vígjátékokig, kabarékig – mindent. Imre többek között volt tanár úr, lakáj, építészmérnök, tisztviselő, földbirtokos, tisztí szolga. Ezekre jól emlékszem. Hozzám hasonlóan neki is a színház volt az egyedüli szórakozása. Csináltuk, mert volt hozzá kedvünk. Közben fiunkat, aki szófogadó, jó gyerek volt, szeretettel neveltük, az apja külön imádtá.

• **Említetted, hogy többek között melyik előadásokban szerepeltetek együtt, melyik az a színdarab, amelyik a legkedvesebb volt számotokra?**

– Mindkettőnk számára a nagyon szép előadás, azt hiszem, a Mit susog a fehér akác volt. A darab rendezője Szabó Péter bácsi volt, élő akácát állított a színpadra. Annyira szép volt! Óriási sikert arattunk vele. Én játszottam a Mari szerepét, az egyik földesúr cselédjét, Imre pedig Matyt, egy másik földesúr szolgáját.

A közönség vég nélkül kacagott, mert a darab bővelkedett vidám jelenetekben. Háromszor is le kellett adnunk. Telt ház előtt. Telt színház? Ma már ez elképzelhetetlen.

Az operetteket nem csak mi, hanem a közönség is szerette, sok szép zene, dal meg szórakozás volt a lényege. Mi voltunk a Matyi házaspár. Számtalan rajongónk volt, sokan csak azért jöttek az előadásra, mert mi játszottunk. Nem tudom, hogy ma miért nem játszanak ilyeneket. De kabarék sincsenek, pedig azok is, meg az egyfelvonásosok is különlegesen. Azt gondolom, mi ketten is jók voltunk ezekben. Természetesen nem csak mi, hanem a Szabó család, Péter bácsi és Eta néni, a Klári lányuk meg a vejük a Sörös Sanyi, a Kasza Karcsi, a Horváth Sanyi, a Simonyi Erzszi, a Majoros Magdi, a Szaboszlai Misa bácsi, a Varga Misa bácsi, a két Horváth Laci, a Samu Tibike, a nagyon szépen éneklő Németh Matyi, a Pósa Baba, a Zavarkó Gyurka, a Horváth Jóska játszott is, szépen tamburázott meg énekel, Gara Márton, a Törteli Laci, akik most úgy eszembe jutnak, de voltak mások is. Azt is el kell mondanom, hogy az operetteknél, a zenés színdarabornál temerini zenészek, zenekarok, kísérték az énekszámokat: Magyar Sanyi bácsi, a Tizesbanda, Balogh Imre bácsi, régebben, még előttiünk a nagybátyám a Pethő János. Már maga a zenei kíséret színvonalat jelentett. Most ez sem megy. Az unokám is úgy van vele, hogy hát, az az idő az volt, most már más van.

-aJó- (Folytatjuk)

Hogyan ütöttem pofon a Zsolnay-vázát

Adalék a Volt egyszer egy kastélykert c. íráshoz

– Nagy érdeklődéssel olvastam földink, Matuska Márton írását a temerini kastélykertről – meséli egyik ismerősöm, s hozzát teszi: – Főleg az a része kötötte le a figyelmemet, amely a Zsolnay-vázák sorsáról szól. A váza sorsához nekem is lenne némi hozzáfűzni valóm. Előljáróban annyit elárulok, hogy a türkizkék Zsolnay-vázát, amelynek a fényképe a Temerini Újság 2000. március 23-i számában megjelent, 1972-ben én magam toltam be talicskán a temerini rendőrállomásra. No, de ne vágjak a dolgok elébe!

1968 KORA TAVASZÁN SZERELTEM LE. Alig cseréltem fel az angyalbőrt a civil ruhával, a sors véletlen játéka folytán kapcsolatba kerültem néhány helyi régiséggyűjtővel. Mit mondjak, néhány gyűjtemény megtekintése után éreztem, ezentúl magam is gyűjteni fogom a régi tárgyakat. Ez a gondolat, ez az elhatározás a hatalmába kerített, a gyűjtés szinte a szenvedélyemmé vált. Ami megtetszett, megvásároltam, fizettem érte, ha úgy adódott, csere útján tettem rá szert, csakhogy az enyém legyen.

Akkoriban hallottam először olyan kijelentéseket, hogy könyvet lopni nem szégyen. Én ezt a gondolatot akkor úgy fejlesztettem tovább, hogy: régiséget sem.

Mint említettem, tavasz volt, egyik barátommal a parkban sétáltunk, s utunk a kertészlak mellett vezetett el. A mai napig nem feledem a pillanatot, amikor a kertészlak akkor még nyitott verandáján megpillantottam a tavaszi napsütés fényében varázslatos türkizkék színben pompázó hatalmas Zsolnay-porcelánvázát. Valósággal megigézett a látványa, s ugyanabban a pillanatban meg is született bennem az elhatározás: ezt meg fogom szerezni, bármilyen áron is. Mondtam is a barátomnak:

– Ezt a vázát meg fogjuk „zenésíteni”, és pedig még ma éjjel. Ő rábólintott. Ezt a kifejezést egymás közt használtuk, és teljesen azonos volt az eltulajdonítás fogalmával.

NYOMBAN ELVÉGEZTÜK A TEREP-SZEMLÉT is, s körbejártuk, -tapogattuk a műtárgyat, amelynek gyomrába felháborító módon a kertészlakban működő irodaház hamutálcáinak tartalmát ürítették, félig volt cigarettavégekkel és különböző irodai papírhulladékkal...

Még aznap este visszatértünk a parkba. A magam mellett tolt kerékpár csomagtartójára egy nagyobb méretű „csanyzások” volt felkötve. A kertészlakhoz érve, körülnéztünk, s

megállapítottuk: sehol senki. Óvatosan megemeltük a vázát, kiöntöttük belőle a szemetet, majd megpróbáltuk ráhúzni a zsákot, de nem lehetett, kicsi volt.

Nem sokat töprengtünk, összehajtottuk, hogy vastagabb legyen, s rátettük a bicikli

A türkizkék csoda, ugyanaz a váza amelyről két héttel ezelőtt – egy másik nézőpontból – már közöltünk egy felvételt. Azon nem, de ezen jól látszik a repedés.

csomagtartóra, rá pedig nagyon óvatosan a vázát. A parkot nyilván nem az utcán, hanem a barajlban hagytuk el. Én toltam a kerékpárt, a barátom pedig két kézzel fogta a vázát, nehogy leessen.

A ZSÁKMÁNYT CSAK MÁSNAP, napvilágnál vizsgáltam meg, és a következő állapotban találtam: az alján teljes hosszában repedés húzódott, s az oldalon futott tovább majdnem a peremig, mindössze talán 8-10 centi nem volt elhasadva. Ma is meg vagyok győződve róla, hogy a repedést fagyás okozta: a szél beleverte az őszi esőt a vázába, és senki azt onnan ki nem öntötte. A tél beálltával belefagyott, és megrepesztette a váza falát.

Hogy megelőzzem a további bajt, előbb

madzaggal erősen átkötöttem az aljánál és fönt, a pereme alatt, majd csak azután láttam hozzá a javításhoz. A váza külső zománcát semmi esetre sem szerettem volna megsérteni, így belülről sarokcsiszolóval és persze, a megfelelő dörzskoronggal a repedés irányát követve, egy árokszerű mélyedést csináltam. Belülről nem fértem hozzá az aljához, így az alját kívülről kellett lecsiszolnom.

Ezt megelőzően azonban feljegyeztem az aljon talált adatokat, amelyek a következők voltak: Zsolnay, Pécs, 1936, továbbá a gyár pecsétje, amit szintén átrajzoltam.

UTÁNA KEZDTEM ÖSSZERAGASZTANI A VÁZÁT, ami a következő módon történt. Belül, a repedést követő árokba nagyon erős összetételű cementmasszát tömködtem, egy kissé kidomborodott. Miután megkötött, felfordítottam, és a fenekét beöntöttem ugyanilyen erős összetételű cementmasszával. A munkám, úgy érzem, jól sikerült, mert, amikor hetek múlva leszedtem az erősítésként szolgáló zsinegeket, és talpra állítottam a vázát, megkopogtattam az oldalát, szép, csengő hangot hallatott, semmiféle mellékzörej nem utalt arra, hogy korábban meg volt repedve.

A türkizkék csodában négy és fél évig gyönyörködhettem odahaza az egyik szobában. 1972 tavaszán aztán két rendőr keresett fel a munkahelyemen, s felszólított, hogy menjek velük a rendőrállomásra. Ott nyomban meg is mondták, hogy miért állítottak elő: eltulajdonítottam a vázát.

Beismertem: elloptam, egyedül. Beismerő vallomásom jegyzőkönyvbe vették, majd utasítottak, hogy vigyem be a rendőrállomásra.

Odahaza fogtam a talicskát, belehelyeztem a vázát, és be a rendőrségre. Cs. Z.-vel, a belügyi osztály dolgozójával együtt emeltük ki és helyeztük el egy helyiségbe. Innen került a Helytörténeti Múzeumba.

A VÁZÁÉ IGEN, VISZONT AZ ÉN ÜGYEM ezzel még nem ért véget. A községi bíróság 1972. december 23-ára tűzte ki az ügy tárgyalását, amelynek, nyilván, én voltam a vádlottja. A vád: egy értékes műkincs előre megfontolt szándékkal történt eltulajdonítása. Elhangzott a vádbeszéd, a védőbeszéd stb. stb., majd az ítélet: háromhavi szabadságvesztés egy évi felfüggesztéssel. Szép kis karácsonyi ajándék, gondoltam magamban, de hát, mi tagadás, nem sok érvert tudtam felhozni a saját mentésemre...

Alig hangzott el azonban az ítélet utolsó mondata, egy valaki a teremben szólásra emelkedett és felolvasott egy közlést, miszerint a Helytörténeti Múzeum dicséretben részesíti a vádlottat, amiért cselekedetével az utókor számára megmentette a Zsolnay-vázát...

HÁT EZZEL SZERETTEM VOLNA kiegészíteni a váza történetét.

(y)

T. Ú., 14. (263.) sz.

Híradások a hátországból

Az első világháború eseményei nemcsak a frontvonalra kerültek katonák sorsát befolyásolták kedvezőtlenül, de az elhúzódó küzdelmek következtében egyre nehezebbé vált az itthon maradtak helyzete is. Temerinben sok volt a föld nélküli szegényember, s az ilyen családok fenntartóinak hadba vonulásával legelőszerű az ő hozzátartozóik kerültek kilátástalan helyzetbe. (Ez különösen 1915-től okozott egyre nagyobb problémát.) Kezdetben a harcok, miután az Osztrák-Magyar Monarchia támadást indított Szerbia ellen, Temerintől szinte karnyújtásnyira folytak, s egy rövid időre átterjedtek a Szerémségbe is.

A Bácsmegeye c. megyei hetilap temerini tudósítója 1914. szeptember 14-én erről így számolt be: „Még a háboru kezdetén katonai kórházzá alakították át a Fernbach-féle kastélyt,

hol azóta sok tisztet ápoltak, mint sebesültet. A plébánia szobájában ugyancsak sebesült tisztek fekszenek. A vörös kereszt egyet helybeli fiókjá több ezer koronát osztott ki a hadba vonultak családjai közt. Özv. Fernbach Antalné és Fernbach Péter ezreket áldoztak hasonló célra. A napokban négyszáz szerémi családot szállítottak át Csantavérre. A sebesülteket a helybeli zárdanővérek ápolják nagy gonddal. Az egészségügyi intézkedéseket dr. Jeszenszky Béla vezeti odaadó ügyekezettel.”

Az idő múlásával egyre több a hadirokkant is. Támogatásukra jól szituált magyar, német és zsidó származású polgárok (Szepesy Mariska, Bárkán Jolán, Nickelsbacher Ilona, Schossberger Jolán, Göbel Jolán és Grisza Tusi) házról házra járva 324 koronát gyűjtenek, amit a lapban köszönnék meg, s egyúttal bejelentik, hogy „működvelői előadás is készül, szintén katonai humanus célra.” (1915. október 19.) A hadirokkantak egyike Bakos György is, a 6. honvédelmi zászlósa, őt királyi rendelettel szeptember 1-jén nevezték ki hadnaggyá – neki a lábai fagytak el az orosz fronton –, később a helyi művelődési életben játszott fontos szerepet. Decemberben „a Kohut Salamon vezetése alatt álló népiskola növendékei” 83 koronát gyűjtöttek a Vöröskereszt részére.

A gazdasági és szociális ellehetetlenülés a közmorálra sincs jó hatással. A hetente kétszer megjelenő Ujvidéki Napló is közöl temerini vonatkozású rövidhíreket, többnyire rendőrségi és bírósági vonatkozásúakat:

1915. május 1. – „Agyondobta. Rettentő

esetről értesültünk. Temerinben Sétáló István levélhordót Krga Milorád egy kővel úgy fejbe dobta, hogy Sétáló másnap meghalt. A verekedő vásótot fiut az ujvidéki ügyészségi fogházba zárták.”

Ugyanezen év nyarán Újvidéken két tejhamisító temerini kofát büntettek meg 18 és 10 koronával.

1915. július 4. – „Lopás büntette miatt

Fémet a hadseregnek!
Metall für die Armee!
Метал нека се уступи војсци!

gyűjtsétek haladéktalanul
szállítsa be folyó hó 13-áig

unverzüglich
zusammen zu sammeln
bis zum 13. d. M.

скупите неодложно
до 13. дана о. месеца

Háromnyelvű szórólap Matkovits Béla ispán aláírásával

ítélkezett a törvényszék M. Pál temerini lakos felett, mert f. (olyó) é. (v) március 12-én éjjel Kmetovics Ignác óljából 4 drb. ludat, a múlt év nov. (ember) havában Fábíán Antaltól 4 drb. kakast és Cseh István birtokából 7 drb. tyukot ellopott. A t(örvény)szék 14 napi fogházra és 1 évi pol(gári) jog felfüggesztésre ítélte.”

„Sulyos testi sértés miatt 5 napi fogházra ítélte a t(örvény)szék Balogh Mihály temerini lakost, mert f. (olyó) é. (v) március 16-án Czakó Józsefné sz. Hegedűs Zsuzsannát úgy megrugdosta, hogy nevezett húsz napon túl gyógyuló testi sértést szenvedett.”

1916. március 5. – „Rablás. Hajdú József kishegyesi loalkuszt Temerinben tetten érték, midőn Molnár Teréztől 30 koronát ellopott. A tettenérőkkel dulakodni kezdett és leszúrásával fenyegette őket, majd mikor rendőrt hívtak, azt is bántalmazta. Ezért az ujvidéki kir. (ályi) t(örvény)szék 1 évi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.”

1916. február 16-án a községi képviselő-testület 1524 métermázsas és 90 kg búzát vásárol a liszthiánytól szenvedő ínségesek részére.

Az ellátási gondok, az áruhiány kiváltotta mesterkedések érzékenyen érintik a középosztályt is. A helyzetet

ironikus versben bírálja az Ujvidéki Napló, az állapotok azonban tovább romlanak.

*Én Istenem, jó Istenem,
Mit vétettem Ellened,
Hogy Újvidéken cukrot kapni
Kávénélkül nem lehet. . .
Hogy a husból kilón alul
Nem ad el a „busos” úr
Hogy a szegény ujvidéki nép
Itt se, ott se boldogul. . .!?*
(s. N. L.: Ujvidéki strófák – 1916. július 23.)

1917. január 1-jén megkezdik a színesfém-tárgyak (ólm, cink, vörös- és sárgaréz, bronz kilincsek, gombok, kulcslyukpajzsok, ajtófogantyúk stb.) hadicélú rekvirálását – ilyen akcióra már 1915-ben is sor került, akkor még önkéntes alapon lehetett adakozni –, az év folyamán a katonaság Temerinben is megkezdte a gabonarekvirálásokat, majd ezt kiterjesztik az állati takarmányokra is. A nyomorgók száma egyre nagyobb, tehetősebb családok is elszegényednek, a község anyagi forrásai nem elegendők a bajok enyhítésére. Június 3-án jótékony célú műkedvelő előadást tartanak, Gyenizse Károly rendezésében a Kósza Jutka népszínművet adják elő Wolpert Irénnel a címszerepben. Árva Gyuri szerepét Bakos György alakította, aki az Ujvidéki Napló szerint „tenor hangjával nagyban emelte az előadás amúgy is magas színvonalát”.

1918. március 3-án megalakul a Szociális Misszió Társulat temerini szervezete. Tisztségviselői: dr. Resch Ignác plébános, Parlagi Mórné elnöknő, Bakos Györgyné titkár, Göbel Ferencné első pénztáros, Vermes Ilona másodpénztáros. Anya- és csecsemővédő hivatalt működtetnek Léh Fülöpné irányításával, a hadiárvak gondozásával Péter Ferencné, állásközvetítéssel Kern Zsigmondné bízzák meg. A Társulatnak kétszáz tagú leányköre is van, Mária Ludgardisz vezetésével. (Bácsmegeye, 1918. március 11.)

A fokozódó nyomor enyhítésére 1918 szeptemberében Temerin község 3920 métermázsas búzát vásárol, és azt kiosztja a leginkább rászorultak között. A romlás azonban ekkor már feltartóztathatatlant.

CSORBA Béla

Szobák kiadóok
fiatal házásoknak
és egyedül élőknek.

TRI ŠEŠIRA
069/1845-444,
063/8373-119, 021/841-456
Temerin, Népfront u. 189.

VÉGSŐ BÚCSÚ

Fájó szívvel
búcsúzom férjemtől

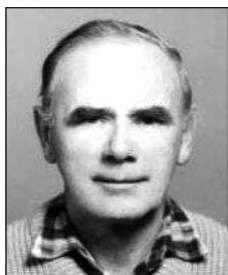
HERING Istvántól
(1958–2020)

Elmentél búcsú nélkül,
mindent itt hagytál,
amiért úgy küzdöttél.
Ott pihensz, ahol már
nem fáj semmi.
Nélküled most már
nem lesz ugyanaz.
Szívemben mindig
őrízni foglak.

**Szerető feleséged,
Rózsa**

Köszönetnyilvánítás

Ezúton mondunk hálás kö-
szönetet mindazoknak, akik
valamilyen módon együttér-
zésüket fejezték ki

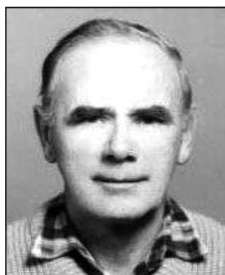
OLÁH Sándor
(1929–2020)

halála alkalmából.
Minden elmúlik,
minden véget ér,
de az emléked
örökké él.
Legyen nyugodt
és békés a pihenésed.

A gyászoló család

VÉGSŐ BÚCSÚ

Szeretett testvéremtől

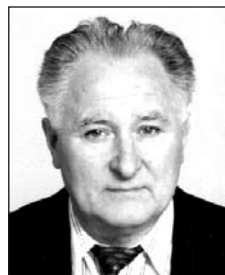
OLÁH Sándortól
(1929–2020)

„Olykor a nap
egy percre fölragyog,
aztán megint köd ül
a bérc felett – légy oly vidám,
amilyen bús én vagyok –
Isten veled!”
Emléked
szívembe zártam.

Öcséd, Laci

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú 9 éve, hogy
elvezettük szerettünket

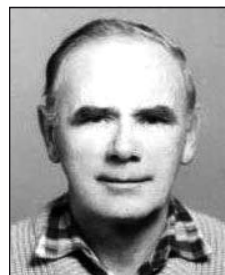
id. GUSZTONY András

Az emlékezéshez
nem kell más,
csak szeretet,
és akit szeretünk,
azt nem feledjük.

**Szerető özvegye
és családja**

VÉGSŐ BÚCSÚ

Nagybátyánktól

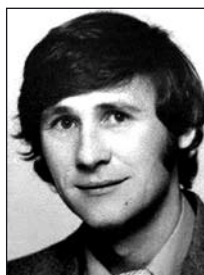
OLÁH Sándortól
(1929–2020)

„Ahhoz, hogy
emlékezzenek ránk,
ahhoz, hogy valami
fontosat hagyjunk magunk
után, el kell mennünk.”

**Emlékét szívébe zárta a
Simon, a Zavarkó és a
Törteli családja**

MEGEMLÉKEZÉS

Május 20-án volt szomorú 25 éve, hogy szeretett Férjem és
Édesapám örökre elment. Azóta hiányzol a napjainkból, az
életünkben...

VARGA-SOMOGYI József
-JOKY-
(1948–1995)

„25 éve elcsitul a szívem, többé már nem dobog.
Itt hagyta lelkem e földi világot,
de odafenn a mennyben is rátok gondolok.
Az anygalkák vigyáznak reám
és néktek leragynak a csillagok.”

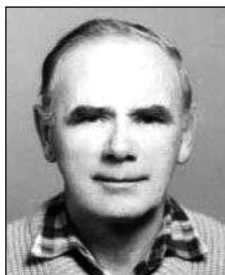
Kegyetlen volt a sors, hamar elvett tőlünk,
de szép emléked itt maradt közöttünk.
Örök az arcod, nem szállt el a szavad,
minden mosolyod, a lelkünkben maradt.
Nem halljuk a hangod, nem látjuk az arcod,
hiába szólítunk, Te azt már nem hallod.
Az idő múlik, a fájdalom nő, nem hoz enyhülést a múltó idő.
Nélküled az életet muszáj élni tovább,
DRÁGA EMLÉKED KÍSÉR MINKET EGY ÉLETEN ÁT.

Waterloo, On. Kanada

Szeretteid: Iucua és Ernesztina

VÉGSŐ BÚCSÚ

Fájó szívvel búcsúzom
szeretett férjemtől

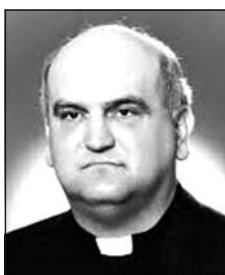
OLÁH Sándortól
zenész
(1929–2020)

Szép emléked
szívembe zártam.

**Szerető feleséged,
Margit**

Temetkezési vállalat, Népfőnt u.
109., tel.: 842-515, 062/88-51-513

MEGEMLÉKEZÉS

Ft. Mg. SZUNGYI László
főesperes,
temerini plébános
(1950–2020. 5. 14.)

Nyugodjék békében!

Köszönetnyilvánítás

Ezúton mondok hálás kö-
szönetet a jó barátoknak,
szomszédoknak, rokonok-
nak és minden végtisztelet-
adónak, akik férjem,

HERING István
(1958–2020)

temetésén megjelentek, ko-
szorú- és virágadományuk-
kal, valamint részvétnyilváni-
tásukkal mély fájdalomon
enyhíteni igyekeztek.

Nyugodj békében!

**Gyászoló feleséged,
Rózsa**

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú hat hete, hogy
nem vagy közöttünk szere-
tett édesanyám, anyósom,
nagyamánk.

Féltő szereteted nem pótol-
ja semmi, drága emlékedet
örökre szívünkbe zárjuk.

**HEGEDŰSNÉ
JÁNOSI Mária**

„Fénysugárral ölel át
a végtelen szeretet, mely
örökre megőrzi emléked.”

**Fiad, István, menyed,
Sabine, unokáid,
Emese és János**

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú 12 éve nincs közöttünk akit szeretünk

BÚS Ilona
(1926–2008)

Telhetnek hónapok, múlhatnak évek,
akik szívből szeretnek, nem felednek téged.

Lánya, Ica családjával Bécsből

A plébánia telefonszáma: 844-001

**Kérjük tisztelt hirdetőinket, hogy hirdetésüket
szíveskedjenek legkésőbb
hétfő délután 4 óráig hirdetésgyűjtőinknél
vagy a szerkesztőségben leadni.**

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú szívvel emlékezünk édesanyánkra, anyósunkra, nagymamánkra és dédnagymamánkra, aki 2008. május 22-én örökre itt hagyott bennünket

BÚS Ilona
(1926–2008)

Ezernyi emlék, mely nyomot hagyott bennünk, sok millió szó, melyet felidézve könnyes lesz a szemünk. Csillagnyi mosoly, melyet szereztél nekünk, köszönjük, hogy voltál nekünk!

Köszönet mindazoknak akik megemlékeznek róla.

Szerettei

Hálaadás

László atya temetése az állami korlátozó rendelkezések miatt sajnos a kelletténél szerényebb lehetett, mégis sokaknak köszönhetően igen méltó volt. Bár a világ sok országában szétszórt gyászoló testvérek, valamint sok helyi gyászoló sem lehetett jelen, az internet nyújtotta lehetőségnek hála, a temetést több mint 10 ezren látták.

Hálát szeretnénk adni a kedves híveknek, akik László atyát szívükbe zárták és imáikba foglalták. Hálával tartozunk Pénzes János szabadkai megyéspüspök atyának és a papságnak megerősítő jelenlétükért, a ceremoniát szolgáló ellátó Verebélyi Árpád atyának, Fuderer László atyának a megerősítő gyászbeszédéért, a kántoroknak és a kántornőnek, a cserkészeknek, a Juventus énekkarnak, a ministránsoknak, a technikai eszközök felállításánál és az élő közvetítésnél segédkezőknek, a temetkezési vállalkozóknak és a temetést lebonyolítóknak.

Különös hálaival tartozunk az egészségügyi dolgozóknak, akik a lehető legnagyobb szeretettel és tisztelettel gon-

doskodtak szeretett plébánosunkról korábban is, de különösen életének utolsó heteiben, napjaiban. Isten fizesse meg bőséges áldásával minden szeretett személy szolgálatát, akik hozzájárultak ahhoz, hogy László atyát a körülményekhez képest a lehető legméltóbban búcsúztassuk el. Hitbeli meggyőződésünk, hogy szeretett plébánosunk továbbra is ve-lünk van. Ugyanakkor várjuk már azt a napot, amikor a Jóistennél újra találkozhatunk vele a véget nem érő dicsőségben.

SZÖLLŐSI Tibor atya

Miserend

Cs. Urunk mennybemenetele – Áldozó csütörtök, Telep 8 ó.: Szűzanya tiszteletére a telep Rózsafüzértársulat élő és elhunyt tagjaiért, Pléb. templ. 10 ó.: † Ft. mr Szungyi László főesperes-plébánosért

P.8 ó.:Egy élő család lelki megújulásáért

Sz. 8 ó.:az április-májusban elhunytakért:

†özv. Hegedűsné Jánosi Mária

†Sztrehárszki Péter

†özv. Rózsáné Tóth Ilona

†Darabos Mihály

†özv. Zavarkóné Szabó Borbála

†özv. Zavarkóné Giricz Franciska

†Hering István

†özv. Jánosiné Sándori Erzsébet
Valamint †Cséváriné Nagy Klára, elh. szülei és az elh. Csévári szülőkért

Valamint †Bajcsi József és Kőműves Veronika, a Bajcsi és a Kőműves nagyszülőkért

Húsvét 7. vasárnapja
2020. máj. 24.

Telep 7 ó.: † Ft. mr Szungyi László főesperes-plébánosért

Pl. temp. 8.30 ó.: †Milinszki József, Milinszki és Szakál család elhunytjaiért

10 ó: Népeért

H. 8 ó.:Tisztítóútizben szenvedő lelkekért

K. 8 ó.: Szentmise

Sz.8 ó.:Szentmise

Cs. 19 ó.: Jézus és Szűz Mária szent szívének tiszteletére egy szándékra

APRÓHIRDETÉSEK

• Betegség miatt ház eladó, ára tízezer euró. Telefon: 842-763.

• Takarítást vállalom. Telefonszám: 063/865-9-685.

• Földieper eladó, Újvidéki utca 407.

• Bejárónót keresek. Tel.: 841-632.

• Eladó kultivátor után kapcsolható pótkocsi, teherbírása 800 kiló. Telefon: 844-249.

• Ház (lakás) kiadó, egy négysoros ekéző és egy 600 literes permetező eladó. Telefon: 062/809-19-52.

• Gyöngytyúktojás és nőszírom (iris) rizómák kilenc színben eladók. Telefon: 063/414-301.

• Férfi-, női hajnyírást vállalom kedvező áron. Házhoz megyek, akár mozgáskorlátozottakhoz is. Tel.: 062/19-59-140.

• Vásárolok rosszvasat, papírt, rezet, messzinget, alumíniumot, ólomot, kályhákat, villanymotorokat, autókat, elektromos készülékeket, régi kábeleket, antikvitásokat, régi pénzt, képregényt, albumot képecskékkel. A legjobb árat fizetem, azonnal. Tel.: 064/468-23-35.

• Vásárolok hagyatékot, használt bútorokat és minden felesleges tárgyat padlásról, garázból, pincéből. Tel.: 063/8-143-147.

• Kapuk és kerítések szakszerű festését vállalom. Telefon: 069/407-49-44.

• A nagybara-parti Mező-tanya eladó, valamint a Mező autószervez műhelye teljes felszereléssel kiadó. Telefonszám: 063/507-609.

• Törött és bontásra való autókat vásárolok. Telefonszám: 062/87-46-043.

• Vágnivaló csirkék eladók élve vagy konyhakészen. Tel.: 846-124.

Ha taxival szeretne helyben vagy vidékre utazni, kórházi vagy postai ügyintézésre, vérminták bevitelére a városba, véreredmények hazahozatalára, gyógyszerek kiváltására vagy bevásárlásra van szüksége, hívja a

Novák-TAXIT

Tárcsázza a **063/132-1968-as** mobilszámot

LEGALIZÁCIÓVAL KAPCSOLATOS

DOKUMENTÁCIÓ ELKÉSZÍTÉSE ART STUDIO PROJEKT

Temerin, Nikola Pašić u. 43.

Telefonszám: **063/529-611**

A disznóháj varázsa

Nagyanyáink a kalácsok és sütemények hozzávalói között leginkább vajat, disznó-, kacs- és libazsirt, disznóhajat használtak. Pedig a margarint még a 19. században kifejlesztették Franciaországban és a termék 1872-ben kereskedelmi forgalomba is került. Környezetünkben azonban idő kellett ahhoz, hogy piacra kerüljön és megszíveljék, megszeressék. A disznóhajat viszont nagyon szívesen használták, a parasztgazdaságokban különösen a 20. században volt népszerű. Ma már átestünk a ló másik oldalára és csak kevesen, nagyon ritkán használunk sertéshajat, egyrészt, mert mindig kéznél van a margarin, másrészt meg egyre kevesebb a házi disznóölés.

Ha azonban fel szeretnénk idézni gyermekkorunk ízeit, elkészíteni nagyanyáink süteményeit, kalácsait és megtapasztalni a margarinnal és a hájjal készítették közötti íz és állagbeli különbséget, érdemes beszerezni és bajlódni a sertéshájjal, mert a végeredmény hihetetlen. Az internet, a gasztronómiai szaklapok, a tévé-műsorok és a könyvek sokat segíthetnek tudásunk gyarapításában, a megfelelő recept kiválasztásában. De mint mindenben, itt is a gyakorlat teszi a mestert. Mert gyakran többször is el kell készíteni a kiválasztott, esetleg útközben módosított recept szerint a tésztát, hogy tökéletes lehessen a végeredmény.

A járvány miatti kijárási tilalom idején a gasztronómiai különlegességek között az idén is készítettem hájas leveles tésztát, amelyből sütöttem kiflit, rétest, lapokat a házi krémeshez, de habrolót (samrolni) is.

A számomra legjobban bevált hájas leveles tésztának a következő az alapreceptje. A hozzávalók: 50 dkg friss háj, 25+45 dkg liszt, 3 evőkanál ecet, 2 tojás sárgája, fél dkg/csapot kávéskanál só, 5 dkg/2,5 csapott evőkanál cukor, kb. 2,5 dl langyos víz. A hártját lehúzzuk a hájról, feldaraboljuk és húsdarálón ledaráljuk, majd 3 evőkanál ecettel és 25 dkg liszttel jól kigyúrjuk, lapos, téglalakúra formáljuk (kb. 15x20 cm) és hideg helyre/hűtőszekrénybe tesszük.

A 45 dkg lisztet 2 tojás sárgájával, a sóval, cukorral és annyi langyos vízzel, hogy rétestésztá állagú legyen, hóllyagosra kidolgozzuk. Leborítjuk egy lábossal és jó negyed óráig pihentetjük, majd téglalakúra nyújtjuk, háromszor akkorára, mint a hájas kocka. A kinyújtott

tésztára helyezük a hájas kockát, majd hajtogatjuk. Először a magunk felőli oldalt hajtogatjuk rá a hájra, majd a szemközti, azután a jobb oldalát a tetejére, a balat az aljára hajtogatjuk. Mindenhol egyenlően fedje a rétestésztát a hájas kockát. Pihentetjük a tésztát 5 percig, majd kinyújtjuk és a hajtogatást még 3-5 alkalommal megismételjük aszerint, hogy a tészta milyen állagú. Valójában a tészta keménységétől függ a hajtogatás mennyisége. Minél lágyabb a tészta, annál többször kell hajtogatni. Ha elkészült a tészta, 4 részre osztjuk. Egy részből egy lapot süthetünk a házi krémesünkhöz, vagy készíthetünk egy rúd rétest. A kinyújtott lapot felvágjuk 10 csíkra és lesz belőle 10 habroló. Legjobb, ha másnap sütjük. A hűtőszekrényben akár 2-3 napig is eláll, de fagyasztni is lehet.

A lefagyasztott és hűtőszekrényben kiolvasztott tésztával ugyanúgy dolgozhatunk, mint a frissen készítettel.

Nagyanyáink rutinosan készítették a hájas tésztát. Sokszor le sem jegyezték a süteményes fiúztjukbe, vagy ha igen, nem maradt meg az utódoknak az írás. Sokkal könnyebb lenne a tészta elkészítése, ha nagymamánk leírta volna a fontos tudnivalókat, vagy ha néhányszor vele együtt készíthetjük volna el. Ezért jók azok a főzős műsorok, amelyekben 70-80 éves asszonyok készítik a tájukra jellemző ételeket, kalácsokat, süteményeket. A látottak és a hallottak alapján sokkal könnyebb dolgozni, mert a receptben fel nem tüntetett „titkokat és praktikákat” is elmondanak a hagyományörző műsorok résztvevői.

A hájas leveles tésztából sült rétes, házi krémes, habroló

mcsm

TEMERINI ÚJSÁG

Helyi független tájékoztató hetilap. Cím: 21235 Temerin, Petőfi Sándor u. 70., tel.: 843-750. A lapban megjelent cikkek nem fejezik ki szükieszserfien a kiadó véleményét. Kéziratokat, fényképeket, elektronikus adathordozókat stb. nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. Főszerkesztő: Dujmovics György. Tördelőszerkesztő: Borda Ákos. Terjeszti: Koroknai Károly, Temerin, Pašić u. 26., tel.: 842-709. Az apróhirdetések és reklámok leadhatók személyesen vagy telefonon a szerkesztőségben és a lap terjesztőjénél. A Temerini Újság 1995. március 16-tól jelenik meg önfennartó magánlapként. Regiszterszám: NV000530. CIP – Katalogizacija u publikaciji Biblioteka Matice srpske, N. Sad. 659.3 (497.113 Temerin) COBISS.SR-ID 103792391. Kiadó/izdavač: Internet Štamparija, matični broj 64287109 • Temerinske novine, nezavisni lokalno-informativni nedeljnik na madarskom jeziku • Készült a Temerini Újság nyomdájában

ISSN 1451-9216

